

Fonds Jeanne Devos steunt strijd tegen uitbuiting Huisslaafjes vinden geborgenheid

In 2000 kende de K.U.Leuven een eredoctoraat toe aan zuster Jeanne Devos, als erkenning voor haar strijd tegen de uitbuiting en mishandeling van kindslaafjes in India. Dit jaar gaat de universiteit een stapje verder met de oprichting van het Fonds Jeanne Devos. Dat is bedoeld om de werking van de door haar gestichte *National Domestic Workers Movement* te ondersteunen.

— Toon Cox —

Professor Peter Adriaenssens is verbonden aan de Afdeling Kinderpsychiatrie en het Vertrouwen Centrum Kindermishandeling en gespecialiseerd op het gebied van hulpverlening aan getraumatiseerde kinderen. Hij staat mee aan de wieg van het fonds: "Op haar 72ste slaapt Jeanne Devos in een appartementskamertje met vier stalen stapelbedden. Als ze slaapt, heeft ze een koptelefoon op haar hoofd. Zo is ze steeds bereikbaar. Overal in Indië zie je stickers op lantaarnpalen met het noodnummer voor huisslaafjes. Wanneer hun baas slaapt, bellen ze Jeanne en haar medewerkers op om problemen te melden of gewoon om hun hart eens te luchten."

"Vrijwilligers om deze telefoontjes te ontvangen, zijn er genoeg. Vastgoed is echter schaars en dus peperduur. Daardoor is er infrastructuur te kort om kinderen op te vangen die hun bazen zijn ontvlucht. Zo herinner ik mij een appartement op de vijfde verdieping waar honderdvijftig kinderen opeengepakt zaten terwijl ze vorming kregen. In een apart kamertje, nauwelijks vier

op vier, zaten een vijftiental gevluchte meisjes, waarschijnlijk slachtoffers van seksueel misbruik. In die kleine ruimte aten ze en sliepen ze. Ze waren te bang om het gebouw te verlaten. De Indiërs zelf stonden daar niet bij stil; zij roeien met de riemen die ze hebben. Maar ik was enorm geschrokken."

Massatherapie

"Een kind heeft veiligheid, affectie, en scholing nodig, en moet ook de kans krijgen om te spelen. Huisslaafjes krijgen dat meestal allemaal niet. Daarom doen we aan therapie in de vluchthuizen. Maar omdat huisarbeid vaak het verschil maakt tussen brood op de plank of niet, zijn er veel kinderen die noodgedwongen blijven werken. Voor hen organiseert de *National Domestic Workers Movement* een soort van massatherapie-bijeenkomsten, waar werkende kinderen elke week twee uurtjes samenkomen. Ze zijn met zo'n zevenhonderdvijftig en leren er samen spelen en zingen. Gedurende die twee uur kunnen ze zich geborgen voelen. Ze moeten er niet vrezen dat volwassenen rare dingen met hen gaan doen."

"Naast het therapeutische aspect, zorgen deze bijeenkomsten voor sociale controle. De bazen van de kinderen letten nu op hun tellen. Want als er aan het licht komt dat het kind letsels heeft, zouden ze wel eens in verlegenheid kunnen komen. Groepen van zevenhonderdvijftig kinderen zijn natuurlijk enorm, als je dat vergelijkt met onze werking hier in Leuven, waar we traumahulpverlening doen in leefgroepen van acht."

"Jeannes netwerk is een multiculturele samenwerking tussen Hindoes, christenen, moslims, en andere overtuigingen. Met haar doorzettingsvermogen en diplomatie slaagt ze erin beweging te krijgen in de Indiase samenleving en het beleid. Steeds meer komt er erkenning voor haar werk. Ze kreeg Prinses Mathil-

Zuster Jeanne Devos bij de Golem, het houten beeld dat symbool staat voor de steun vanuit Vlaanderen voor de *National Domestic Workers Movement*.

de en premier Verhofstadt al op bezoek, en in 2005 werd ze zelfs genomineerd voor de Nobelprijs voor de Vrede."

"Vroeger was men in India van mening dat kinderarbeid geen kwaad kon, en werden leden van de *Movement* vervolgd. Nu heeft het Indische parlement kinderarbeid gedeeltelijk verboden en zijn zelfs hooggeplaatste personen al veroordeeld voor kindermishandeling. Jeanne zelf is blij om elke millimeter die ze vooruit gaat."

Indien u een schenking wil overmaken aan het Fonds Jeanne Devos voor Kinderrechten, kan u een gift overmaken op rekeningnummer 432-000011-57 van de K.U.Leuven met vermelding "Gift Zr. Devos - kredietnr. ELG-FOZJDV-P3610". U ontvangt een fiscaal attest voor een gift vanaf 30 euro.

"Niet voor, maar mét de huisarbeiders"

Tijdens haar studies — huishoudkunde en psychologie in Leuven en orthopsychologie in Utrecht —, droomde zuster Jeanne Devos al van om naar India te trekken. In 1963 vertrok ze naar Mumbai. Haar inzet voor de armen is vergelijkbaar met die van Moeder Theresa. Maar daarnaast wil zuster Devos ook belangrijke structurele veranderingen teweegbrengen in de Indiase maatschappij. Ze wil mensen bewust maken van kinderprostitutie, misbruik, armoede, de ongelijkheid van het kastensysteem en andere wantoestanden. Aanvankelijk kreeg ze veel tegenwind van onder meer de Indiase regering, maar uiteindelijk is Jeanne Devos er in geslaagd om met haar *National Domestic Workers Movement* het Indiase beleid te beïnvloeden.

"Normaal beginnen betogingen in India pas om 10 uur 's morgens. Maar de dag dat een lid van de *Movement* erachter kwam dat het huisslaafje van de burens was verkracht, vermoord en opgehangen, was dat anders. Toen stonden de mensen om 6 uur 's morgens al op straat. Dat was het begin van wat in augustus van dit jaar heeft geleid tot een verbod op

kinderarbeid in privéwoningen, hotels, en in de horeca. Wij gaan er vanuit dat mensen rechten hebben en die moeten krijgen. Niet voor, maar samen mét de huisarbeiders voeren wij actie."

"We hebben *doorgeefshelters*, waar we gevluchte kinderen voorbereiden op de terugkeer naar hun familie, en we hebben therapie sessies voor kinderen die nog huisknecht zijn. Daarnaast doen we ook aan voorlichting op het platteland. Vaak denken ouders dat kinderen die naar de stad gaan, het zullen maken. Wij leggen hen uit dat die kinderen in de meeste gevallen huisslaaf worden. Om de kindermigratie naar de stad te voorkomen, richten we op het platteland zelfhulpgroepen op die ambachtelijke producten maken en verkopen. Zo kunnen ze geld opzij zetten om later een zaak op te starten."

"Aan de kinderen die toch vertrekken, leggen we uit hoe ze moeten omgaan met het stadsleven. We leren hen bijvoorbeeld hoe een gasvuur werkt. Verder is het ook van kapitaal belang dat ze contact houden met hun familie. Maar velen kunnen niet lezen of schrijven. Soms wordt er gedacht dat huisslaafjes beter af zijn dan straatkinderen, omdat ze tenminste een dak boven hun hoofd hebben. Maar ze slapen vaak wel in de keuken, naast de vuilnisbak, en tussen de kakkerlakken. Straatkinderen, meestal jongens, hebben tenminste nog hun vrijheid,

iets wat huisslaafjes, meestal meisjes, wordt ontnomen."

"Met het fonds van de K.U.Leuven hoop ik zoveel mogelijk hulpbehoevende kinderen te kunnen helpen. We hebben gebouwen nodig om de gevluchte huisslaafjes in op te vangen. Ons hoofdbureau is maar een énkamerappartement, en mag dus ook wat groter zijn. Maar de kinderen komen eerst."

Belgische studenten die een handje willen komen toesteken, zijn welkom, maar niet voor veldwerk. Devos: "Ze kennen de taal en de cultuur niet, en de sloppenwijken van Mumbai zijn veel te gevaarlijk. Op logistiek en administratief gebied kunnen ze wel helpen. En misschien zou iemand van communicatiewetenschap ons kunnen helpen om de communicatie binnen de organisatie te stroomlijnen. Onze *Movement* is in tweeëntwintig staten actief en in totaal zijn er 44 miljoen kinderslaafjes... Samen met de K.U.Leuven hebben we een website uitgebouwd die het mogelijk maakt om van hier uit concrete gevallen voor te leggen aan dokters in Leuven. Een student informatica zou misschien voor ondersteuning kunnen zorgen. Studenten psychiatrie kunnen dan weer kennis en ervaring uitwisselen met onze vormingswerkers. Mogelijkheden genoeg..." (tc)

Jeanne Devos is medeauteur van het boek 'In naam van alle kinderen' (2006, Lannoo)

„ geciteerd „

Pensioen genieten?

HET LAATSTE NIEUWS, 28.11.06

Pensioen een zaligheid? Niet voor alle koppels, zo blijkt. Steeds vaker eindigt het pensioen in een hel. "Wat wil je", zegt professor Alfons Vansteenwegen. "Jonge gepensioneerden hebben elk hun eigen carrière uitgebouwd, reisden vaak de halve wereld rond en belanden dan plots op een appartementje waar ze hele dagen op elkaars lip moeten kijken. Wie dan niet de moed heeft om een hobby te zoeken, vraagt om problemen." (...) Professor Vansteenwegen heeft wel suggesties. "Neem mentaal afstand van elkaar als het moeilijk gaat. Wie zeventig is, aanvaardt geen lessen meer van een ander. Blijf ook spreken met mekaar. Zodra een partner denkt 'ach, ik weet wat je gaat zeggen', sluit die zich af. Doe dat nooit, maar blijf geïnteresseerd. En tot slot: durf het terrein te verdelen. Het is geen noodzaak dat je beiden naar dezelfde hobbyclub gaat. Ieder z'n leven, net zoals vroeger. Durf mekaar los te laten, als je de rest van je leven samen wil zijn."

Alles kits met de Eurokids

DE STANDAARD, 2.12.2006

De kandidaten voor Eurokids werden van tevoren goed gescreend, onder anderen door kinderpsychologe Katrien Verstraeten van de K.U.Leuven: "Ik screen zowel de ouders als de kinderen. Ouders die te ambitieus zijn of die eigen gefrustreerde dromen projecteren op hun kinderen, werden geweerd. En kinderen die emotioneel niet stabiel waren ook, hoe goed hun liedje ook was." (...) Katrien Verstraete heeft er een goed gevoel aan overgehouden. "Winnen en verliezen horen nu eenmaal bij het leven. En ik verkies dat kinderen met hun talenten op televisie komen dan met hun gebreken, zoals in *Supernanny*." Katrien Verstraeten begeleidde de kinderen ook tijdens de preselecties, en daarna. "Ik heb de kinderen twee weken geleden nog gezien. Niemand heeft een kater overgehouden aan Eurokids. Ze hebben allemaal weer de draad van hun gewone leven opgenomen. Ook de ouders."

Geef geen klik!

HET LAATSTE NIEUWS, 4.12.2006

Bedrijven mogen dan toch een 'kliklijn' invoeren waarop werknemers wangedrag van collega's kunnen melden. De Privacycommissie heeft een positief advies klaar, mits een hoop voorwaarden. Professor arbeidsrecht Roger Blanpain is ten zeerste verwonderd: "Normaal is de privacycommissie rigouze streng. Nu slaat de slinger de andere kant uit. Totaal fout. (...) En wat zijn 'zwaarwichtige feiten'? Dat moet duidelijker worden omschreven. Voor mij komen enkel feiten in aanmerking die gerechtelijke vervolging of onmiddellijk ontslag vereisen. Zéér uitzonderlijke gevallen dus. Ik wil niet op een werkvloer staan waar een sfeer van wantrouwen hangt, dat zijn Stasi-toestanden (de voormalige DDR-veiligheidsdienst, red.) hoor. Er zijn via de preventie manager van elk bedrijf voldoende kanalen, ook zij hebben beroepsgeheim. En als het te gortig wordt, is er altijd nog het gerecht." Gaan veel bedrijven nu massaal een kliklijn openen? "Neen, ik kan me dat niet voorstellen. En indien wel, veronderstel ik dat de werknemers ze zelf gaan boycotten, door niet één klacht te formuleren. Ik denk dat het dode letter blijft."